

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Mvndvs Et Mvndi Partes, Divinæ Bonitatis Ac Ivstitiæ
Præcones**

Stengel, Georg

Ingolstadt, 1645

§. 2. Terræ boni laudatores.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52365)

Spinas tantum sentiunt, eiulant: &, qui
 rosas tantum attingunt, luxuriant. Qui
 autem in diuinæ veritatis arcana penitus
 intrant, in vtrisque artes Moderatoris, lau-
 desque maximas perspiciunt, canuntque
 identidem: *miser cordia Domini plena est*
terra: VERE DICIMVS, IVRATI DICIMVS.
 Sic laudantium plenus est chorus. Cy-
 rus rex Persarum, teste Xenophonte, tan-
 tum in hominum animis excitare potuit desi-
 derium præstandi ea, quæ essent ipsi grata: ut
 omnes ipsius arbitrio regi perpetuo caperent.
 Tot nationes, ut ex eo ipso penderent, effecit;
 quot etiam enumerando percurrere, fuerit o-
 perosum; quacunque scilicet ex parte a regia
 quis ordiatur; siue ad ortum seu occasum, si-
 ue ad septentriones, seu meridiem. Idem
 desiderium longèq; maius excitat sapien-
 tissima DEI bonitas; vnde plurimis est à
 solis ortu, usque ad occasum, laudabile nomen
 Domini.

§. II.

Terra boni laudatores.

Agmen ducat Anna cantatrix, quæ ter-
 ram, cum fundamentis suis, & à Domino,
 & Domini esse, præclara illa Oda prædi-
 cavit

1. Reg. 2. 8. cavit: *Domini sunt cardines terra, & posuit super eos orbem.* Et quanquam hoc præclarum opus artificis est, tamen id quodammodo cum homine diuisit. Nam idem, qui dicit, *meus est orbis terra, & qui fecit calum & terram*, etsi vbiq̄ue est, neque vllō excludi loco potest, tamen terram videtur potius fecisse in hominum habitationem. Quocirca mox subiungitur: *Calum calum Domino; terram autem dedit filijs hominum.* Illis enim necessaria est, illis data est ad vtilitatem; illis ad amœnitatem. Inde, ex humili statione, in alto venerari debent diuinam maiestatem. Qua de caussa Ecclesiastes ait: *Dens in celo, & tu super terram: idcirco sint pauci sermones tui.* Qui enim in alto habitat, videt omnia, quæ infra se fiunt; atque ita è cælo exsplendescit, vt ostendat, se neque terris deesse. Quamobrem idem Ecclesiastes ait: *Vniuersa terra rex imperat seruenti.* Hinc illæ à rege laudes: *Domine Dominus noster, quàm admirabile est nomen tuum in vniuersa terra! Laus tua in fines terra. Et in omni terra gloriatur. Iubilate Deo omnis terra.* Ita ad citharam parens. Filij eius autem vox est: *Domine* Isa. 49. 13. *sapientia fundauit terram.* Et Isaias: *Laus*

date cali, & exulta terra. jubilate montes laudem. Et tres pueri: Benedicat terra Domino: laudet, & superexaltet eum in secula. Dan. 3. 47.

Benedicite montes & colles Domino: laudate & superexaltate eum in secula. Atque, ut sexcenta talia prætermittam, quanti terram facit Menander, in Naclero, in hunc modum loquens?

O charissima terra mater, quam mortalibus

Apud Athen. li. 4.

Mente non captis admodum veneranda es possessio?

Dipnosoph. Victor. 5.

Itaque fundum à patre relictum si quis adeptus

Var. 6. 20.

Abliquirit, eum par est ad extremum usque vite navigare,

Ac terra nunquam insistere, ut sentiat,

Cui bono à maioribus accepto non pepercit.

§. III.

Terræ vani cultores.

Sed satis fuit hætenus progredi. Ulteriùs progressi ceciderunt, in terram collisi. Stetitissent, si terram coluissent, more colonorum. si, inquam, stinâ eam, non arâ coluissent. Nam tanti, apud eos, Tellus fuit, ut, siderum